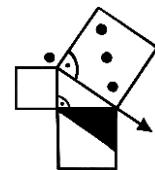


1.-5. roč.		3	PČ	VV	HV	ČJ	
---------------	--	---	----	----	----	----	--

☒	☐	☐	☐	☐	☐
OSV	VDO	EGS	MKV	ENV	MED



Vánoční počítání

Využití:

V hodinách matematiky k procvičování pamětného sčítání a odčítání v probíraných číselných oborech.

Klíčové pojmy:

Směřujeme ke kompetencím - rozvíjet početní dovednosti, pracovat podle pravidel, trénovat paměť, vyhledávat informace

Učivo - sčítání, odčítání, násobení, dělení, zaokrouhlování, slovní úlohy

Pomůcky a potřeby:

Uvedeny u jednotlivých aktivit.

Popis:

1. ANDĚLSKÁ ŠKOLA

Pomůcky a potřeby:

Dle zvolené organizační formy (tabule, pracovní listy).

Motivace:

Andělíčci jsou před Vánocemi v nebi velkými pomocníky. Pečou perníčky, vyrábějí ozdobičky, trénují a zpívají vánoční koledy, dohlíží na kapříky, pomáhají balit dárky a všechno tohle dělají rádi a s úsměvem. Dnes se z vás stanou právě takoví malí andělíčci a vyzkoušíte si to, co dělají. Záleží jen na vás, kolik toho všeho stihnete.

a) Andělská rozcvička

Letí, letí andělíček,

naznačíme křídélka – dotkneme se prsty ramenou a rameny kroužíme

od dárečků nese klíček.

naznačení odemykání a zamykání klíčem

Nese klíč, nese klíč,

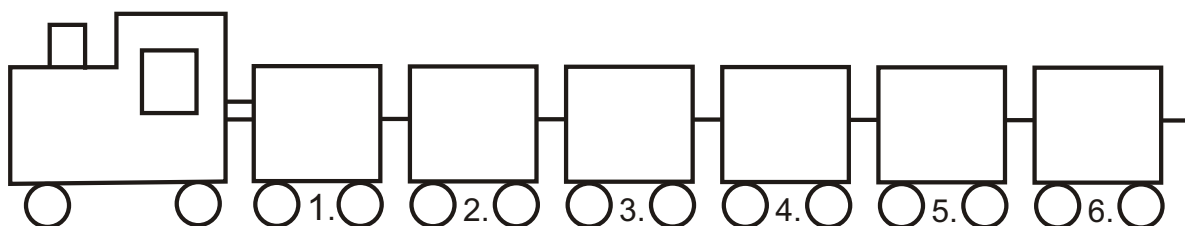
spojíme ruce před tělem, přenášíme váhu z jedné nohy na druhou a nakláníme se ze strany na stranu

šup a už je pryč.

otočení o 360° a dupnutí na slovo pryč

b) Andělský vláček

Na magnetickou tabuli nakreslíme nebo připevníme obrázek vláčku s několika vagóny (obrázek 1). Pod něj zapíšeme do sloupce spoje na procvičované početní operace, nebo je uvedeme na příslušné vagonky. Žáci postupně řeší zadané příklady a pomocí šifrovací tabulky (každému písmenu abecedy je v ní přidělena jistá číselná hodnota) zjišťují utajené slovo (v připojené ukázce: BETLÉM).



$$8 - 6$$

$$10 - 5$$

$$20 + 1$$

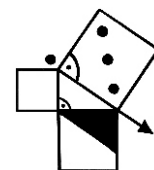
$$11 + 2$$

$$8 - 3$$

$$12 + 2$$

3. VÁNOČNÍ LOTO

Pomůcky a potřeby: Hrací deska s čísly a soubor pokrývacích kartiček.



Vánoční loto je matematické loto motivačně zaměřené (námět složeného obrázku) na Vánoce. Jedná se o didaktickou hru, která má široké možnosti využití. Její princip spočívá v umísťování kartiček s početními spoji na odpovídající políčka s čísly na hrací desce nebo naopak – podle výsledku. Jedná se o nesespecifickou činnost jak z hlediska výběru procvičovaného učiva (číselný obor, druh početní operace apod.), tak z hlediska organizační formy práce (individuální, párová, skupinová, frontální). Významnou roli zde sehrává motivační aspekt a možnost bezprostřední zpětné vazby (obrázek 3, 4).

	30:1	18+18	9.5	4.6	64:8	30	36	45	24	8
✂	7.6	27:9	4+8	4.8	59-19	42	3	12	32	40
✂	21-8	4.4	72-7	81:9	24+3	13	16	65	9	27
✂	45+8	89-82	7.7	8.6	10:10	53	7	49	48	1
✂	36:6	0.60	49+1	4:2	5.4	6	0	50	2	20
	✂	✂	✂	✂						

Obrázek 3

Ted' už zbývá vyřešit spoj 72 - 7



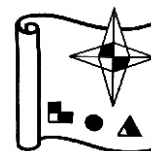
Obrázek 4

Poznámka:

Při přípravě lota je vždy důležité volit početní spoje tak, aby se žádný výsledek neopakoval, protože umístění kartiček musí být jednoznačné (obrázek 5).

5. roč.		4					
------------	--	---	--	--	--	--	--

☒	☐	☐	☐	☐	☐
OSV	VDO	EGS	MKV	ENV	MED



Proč ty svátky vlastně slavíme?

Využití:

Aktivity uvedené v tomto příspěvku vedou k pochopení obsahu a významu různých svátků v roce i svátků státních, které v průběhu roku slavíme, dochází k propojení vědomostí a znalostí s životem konkrétního žáka. Činnosti uplatníme zejména v hodinách vlastivědy ve 4. nebo 5. ročníku. Jejich prostřednictvím se uplatňují mezipředmětové vztahy s výtvarnou výchovou, českým jazykem. Při realizaci pracují žáci samostatně, nebo ve dvojicích.

Klíčové pojmy:

Směřujeme ke kompetencím - dávat do souvislostí, aktivně přemýšlet, spolupracovat
Učivo-svátky, myšlenková mapa

Pomůcky a potřeby:

Výkresy A4 nebo měkký papír téže velikosti (možné je pracovat i do sešitu), pastelky, tužka.

Popis:

V naší páté třídě máme ve zvyku povídat si o všech možných státních nebo tradičních svátcích. Nejinak tomu bylo i po svátku sv. Václava.

Položil jsem, jako každý rok, otázku: „V neděli byl státní svátek. Kterou událost jsme si připomínali?“

Kupodivu se přihlásil i Adam, který jinak moc zájmu o výuku nejeví, a sebejistě pravil: „Slavili jsme první světovou válku.“

Vyvalil jsem oči a chtěl jsem mu taktně naznačit, že je úplně vedle. Pak jsem si ale vzpomněl, že naše město si připomíná vypuknutí první světové války právě v den svátku sv. Václava.

Takže jsem se zeptal: „Ty jsi byl v neděli na městské slavnosti?“

„Ano,“ odpověděl nadšeně Adam.

„A do myšlenkové mapy o svatém Václavovi ses asi nepodíval?“ zeptal jsem se nakonec.

Odpověď byl jen smutný výraz ve tváři.

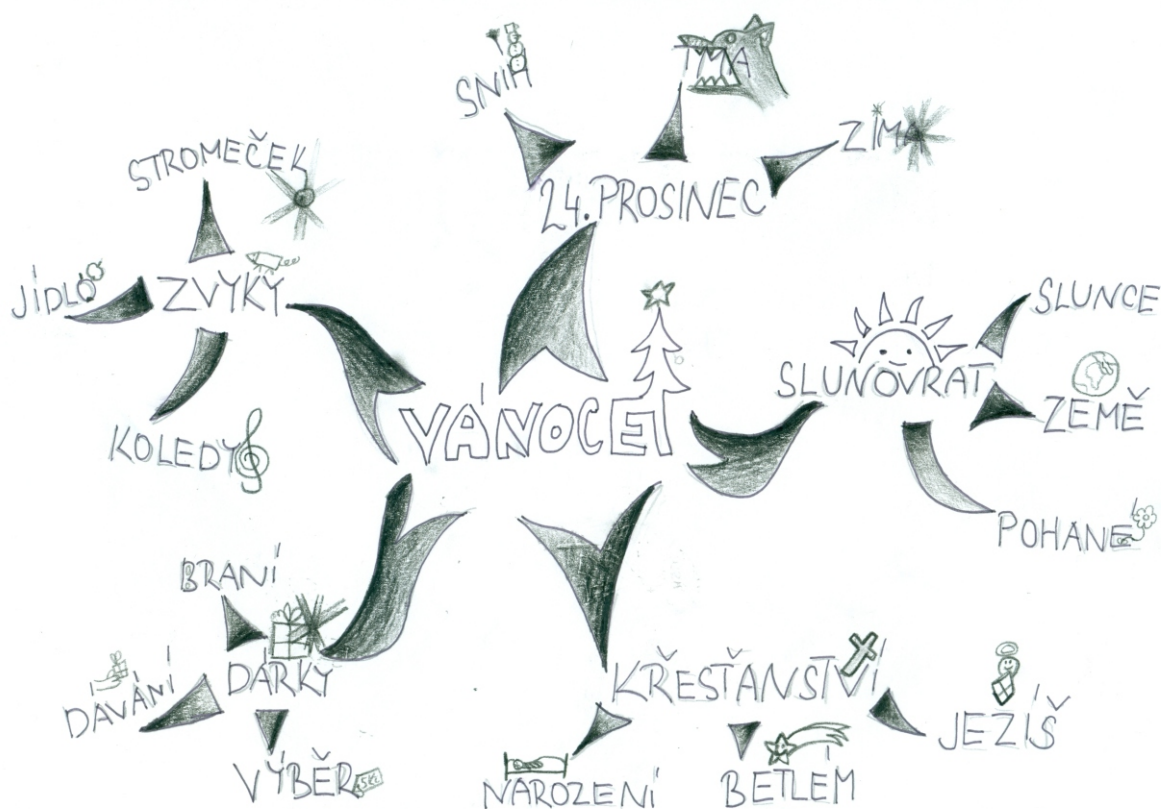
Samozřejmě, vyčítat Adamovi jeho omyl a opomenutí nemá smysl. Silný obrazový vjem ze slavnosti, kde se střílelo i z děla, zkrátka vytěsnil vše ostatní a hluboce se do dětské mysli otisknul.

Znovu jsme si tedy se žáky vyhledali naše myšlenkové mapy svátku sv. Václava a význam tohoto svátku si připomněli.

Poznámka:

Myšlenková mapa je výborným nástrojem pro pochopení smyslu jednotlivých svátků a zapamatování si důležitých faktů.

Např. pro Vánoce vypadá myšlenková mapa takto:



Postup:

Motivace: K činnosti žáky naladíme rozhovorem o konkrétním svátku, který se blíží. Optimální jsou Vánoce nebo Velikonoce, protože o nich žáci vědí nejvíce a mají k nim kladný vztah.

1. krok: Klíčové slovo

Žáci se rozdělí do dvojic, nebo mohou pracovat samostatně. Nejprve si žáci (nebo dvojice žáků) napíší barevně klíčové slovo doprostřed čtvrtky a k němu si dokreslí malý obrázek.



Poznámky:

Je vhodné používat termín **klíčové slovo** (případně **klíčový pojem**). Žáci se s tímto termínem budou ve výuce a dalším studiu nadále setkávat a používat ho. Když tento pojem zavádíme v naší třídě (od 3. třídy), říkám dětem: „Klíčové slovo, je slovo, které otevírá cestu k dalšímu poznávání stejně, jako klíč otevírá dveře.“

Barevnost a kreslení obrázků je velmi důležité. Obojí pomáhá k zapamatování klíčového pojmu a hlubšímu proniknutí k jeho významu.

Pokud máte dostatek času, můžete se žáky debatovat o tom, jaký důvod měli ke zvolení konkrétní barvy, nebo barev, a obrázku.



Věneček ze sušených jablíček

Využití:

Tato aktivita propaguje seznámení žáků s jedním z tradičních způsobů konzervování a uchovávání ovoce, kterým je sušení. Jablka, ale i jiné „křížaly“ byly odedávna součástí stolování zejména v zimních měsících. Estetická hodnota sušených plodů inspirovala a inspiruje k jejich využití ve výzdobě interiérů, zejména v adventní a vánoční době. Škola může přispět k uchování této tradice i ke kultivaci estetické citlivosti a tvořivosti dnešních dětí.

Klíčové pojmy:

Směřujeme ke kompetencím - použít nůž, použít jehlu, pracovat s drobnými předměty, zručně pracovat, zpracovávat ovoce

Učivo - jablko, ovoce, sušení ovoce, lidové zvyky, vánoční tradice

Pomůcky a potřeby:

Jablko, nůž, prkénko, velká jehla, rezná nit či tenký provázek, taftová mašle, pečicí plech, podkladový papír na pečení.

Popis:

Na podzim se češou jablka. Ty pak konzumujeme či různým způsobem zpracováváme - kompotujeme, děláme z nich marmelády, mošty apod. Ale víte, že se jablka dají také sušit? Naše babičky jablíčka nakrájely a sušily u kamen. Sušeným jablkům se říká křížaly a jsou vážně moc dobrá. My si ale dnes ukážeme, jak sušená jablka využít i jinak, třeba z nich udělat hezký věneček na Vánoce. Jablka nakrájíme na kolečka (3 - 5 mm silná) tak, aby byl jádřínek uprostřed kolečka. Na takový menší věneček budeme potřebovat asi 30 jablíčkových koleček. Pro dosažení větší barevnosti výrobku je vhodné použít jablek s různou barvou slupky od zelených, přes žluté až po temně červené. Takto nakrájená jablka položíme na pečicí plech vyložený papírem na pečení. Plech položíme na radiátor ústředního topení a sušíme asi tři dny. Během sušení jednotlivá kolečka otáčíme. K usušení koleček můžeme použít také některé z mnoha typů horkovzdušných sušiček ovoce, které jablíčková kolečka usuší během jednoho dne. Když jsou jablková kolečka usušená, připravíme si větší jehlu, reznou nit či tenký provázek a kolečka propichujeme ve středu a navlékáme na nit. Po navléknutí cca 30 koleček svážeme konec a začátek nitě a vytvoříme tak kruh. V místě, kde jsme nit svazovali připevníme hezkou mašli. Věneček můžeme zavěsit na zeď či lustr. Může to být také hezký dárek pro někoho, koho máme rádi.

Příklady:

Věnečky můžeme dělat různě velké. Také způsob konečného zdobení může být rozmanitý - místo mašle můžeme použít třeba vázací lýko či aranžovací stuhy.

Poznámky:

Při propichování jednotlivých koleček dáváme pozor na práci s jehlou. Pokud používáme provázek, nenavlékáme ho do jehly, ale jehlou uděláme pouze díрку, kterou pak provázek provlékneme.

Bibliografický záznam:

HONZÍKOVÁ, J. Věneček ze sušených jablíček in KAFOMET pro I. a II. stupeň. 1. vyd. Třebíč: INFRA - Ing. Petr Hodek. 2003. Základní dílo KAFOMET PRACOVNÍ VÝCHOVA pro I. a II. stupeň, PV-051.1. ISBN 80 - 902814 - 0 - 0.

Autor:

PaedDr. Jarmila Honzíková, Ph. D.

PV-051.1

KAFOMET®



infra®
s.r.o.